

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **İçişleri Bakanı**

tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün

96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

1 Şubat 2026 tarihinde Hakkâri Devlet Hastanesi acil servisinde yaşandığı iddia edilen darp ve tutuklama vakası, Türkiye’de uzun süredir derinleşerek devam eden kolluk şiddeti pratiğinin, sağlık hakkı ve kişi özgürlüğü gibi temel hak alanlarına sirayet etmiş güncel bir tezahürü olarak değerlendirilmelidir. Kamuoyuna yansıyan bilgiler; sağlık hizmetine erişim amacıyla hastaneye başvuran iki gencin kolluk görevlileri tarafından darp edildiğini, bu fiillerin özellikle kamera kaydı bulunmayan alanlarda gerçekleştirildiğini, ortaya çıkan yaralanmalara rağmen etkili ve bağımsız bir adli raporlama sürecinin işletilmediğini ve nihayetinde söz konusu kişilerin hukuki gereklilikler karşılanmaksızın tutuklandığını göstermektedir.

Bu tablo, tekil bir “olay” olarak ele alınamayacak ölçüde sistematik bir soruna işaret etmektedir. Zira Hakkâri ilinde ve bölge genelinde kolluk kuvvetleri eliyle gerçekleşen şiddet vakaları, yıllardır olağanlaştırılmış, soruşturma süreçleri etkisizleştirilmiş ve siyasal-idari koruma mekanizmalarıyla görünmez kılınmıştır. İnsan hakları örgütlerinin raporları, baroların tespitleri ve yargıya intikal etmiş çok sayıda dosya; gözetli süreçlerinde kötü muamele, orantısız güç kullanımı ve hukuka aykırı tutuklamaların cezasızlık zırhı altında süreklilik kazandığını ortaya koymaktadır. Bu durum, kolluk şiddetinin münferit sapmalar değil, yapısal bir yönetim pratiği hâline geldiğini göstermektedir.

Özellikle hastaneler gibi bireylerin en savunmasız ve kırılgan hâlde bulunduğu kamusal alanlarda kolluk gücünün bu şekilde devreye sokulması, devletin temel yükümlülükleriyle açık bir çelişki yaratmaktadır. Sağlık hizmeti sunulan mekânlarda yaşanan kolluk şiddeti iddiaları; yalnızca bireysel hak ihlali olarak değil, kamu gücünün denetimsizleşmesi, hukuki sınırların askıya alınması ve hukuk devleti ilkesinin fiilen aşındırılması bağlamında değerlendirilmelidir. Bu tür vakalarda sorumluluk, yalnızca fiili bizzat uyguladığı iddia edilen kolluk personeliyle sınırlı olmayıp; denetim yükümlülüğünü yerine getirmeyen, şeffaflığı engelleyen ve cezasızlığı kurumsallaştıran tüm idari ve siyasal mekanizmaları kapsamaktadır.

Öte yandan, söz konusu olayda gençlerin tutuklanmış olması, tutuklamanın istisnai bir koruma tedbiri olduğu yönündeki anayasal ilkenin fiilen askıya alındığını düşündürmektedir. Mevcut bilgiler ışığında; kaçma şüphesi, delilleri karartma ihtimali veya ölçülülük kriterlerine ilişkin somut bir gerekçenin ortaya konulmaması, tutuklamanın yargısal bir zorunluluktan ziyade cezalandırıcı ve gözdağı verici bir araç olarak kullanıldığı yönündeki kaygıları güçlendirmektedir. Bu durum, yargının kolluk şiddeti iddialarını açığa çıkarmak yerine, mağdurları baskı altına alan bir işlev üstlenip üstlenmediği sorusunu da gündeme getirmektedir.

Bu bağlamda Hakkâri Devlet Hastanesi'nde yaşanan söz konusu olay; işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin pozitif yükümlülüklerin ihlali, etkili soruşturma ilkesinin sistematik biçimde uygulanmaması, cezasızlık pratiğinin kurumsallaşması ve kamu gücünün hesap verebilirliğinin ortadan kaldırılması bakımından tüm yönleriyle aydınlatılmak zorundadır. Aksi hâlde bu tür vakalar istisna olmaktan çıkacak, şiddet ve hukuksuzluk kamusal yaşamın sıradan bir parçası hâline gelecektir.

Bu bağlamda;

1. Hakkâri ilinde son beş yıl içerisinde kolluk kuvvetleri hakkında işkence, kötü muamele, orantısız güç kullanımı ve keyfi müdahale iddialarıyla ilgili olarak kaç başvuru, şikâyet ve ihbar kayda alınmıştır; bu başvuruların kaç i idari soruşturmaya dönüştürülmüş, kaç herhangi bir işlem yapılmaksızın sonuçlandırılmıştır?
2. 1 Şubat 2026 tarihinde Hakkâri Devlet Hastanesi acil servisinde yaşandığı iddia edilen olayda görev alan kolluk personeli hakkında idari ve disiplin soruşturması başlatılmış mıdır; başlatılmamışsa, bu karar hangi hukuki ve idari gerekçelere dayandırılmıştır?
3. Kolluk şiddeti iddialarının yoğunlaştığı bölge kentlerinde, özellikle Hakkâri ilinde, cezasızlık algısının güçlenmesine yol açan idari uygulamalar, soruşturma pratikleri ve hiyerarşik müdahaleler hakkında Bakanlığınızca hazırlanmış herhangi bir inceleme raporu, risk analizi veya değerlendirme belgesi bulunmakta mıdır?
4. Hastaneler, adliyeler ve diğer sivil kamusal alanlarda kolluk müdahalesinin hukuki sınırlarını, müdahale koşullarını ve denetim mekanizmalarını açık biçimde belirleyen, bağlayıcı ve fiilen uygulanabilir bir mevzuat veya talimatname mevcut mudur? Mevcut ise bu düzenlemelerin etkin biçimde denetlendiği hangi mekanizmalarla sağlanmaktadır?
5. Kolluk şiddetinin önlenmesine yönelik koruyucu ve caydırıcı politikalar geliştirmek yerine, bu tür fiillerin sonuçlarını görünmez kılan, soruşturma süreçlerini geciktiren veya etkisizleştiren idari pratiklerin yaygınlaştığı yönündeki eleştiriler Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmektedir? Bu kapsamda, son beş yıl içerisinde Hakkâri ilinde kaç kolluk personeli hakkında görevden uzaklaştırma, açığa alma veya disiplin cezası uygulanmıştır?